

РЕШЕНИЕ

№ 24825

гр. София, 19.06.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 14 състав, в
публично заседание на 20.04.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Пламен Горелски

при участието на секретаря Александра Вълкова и при участието на прокурора Цветослав Вергов, като разгледа дело номер **1072** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 203 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс, вр. чл. 1 от Закона за отговорността на Държавата и общините за вреди.

От „ФИШТРЕЙД“ ЕООД двама адвокати - процесуални представители на управителя са предявили обективно, кумулативно съединени искове срещу КОМИСИЯТА ЗА ЕНЕРГИЙНО И ВОДНО РЕГУЛИРАНЕ. Според ищеца: вредите представляват пропуснати ползи, претърпени от продажбата на произведена от собствена на дружеството фотоволтаична електрическа централа енергия, продадена на организиран борсов пазар, за която енергия през исковия период са получени премии за компенсация от Фонд „Сигурност на електроенергийната система“ в размер, определен за периода от 01.07.2023 г., до 30.06.2024 г. с Решение № Ц-13/30.06.2023 г. на КЕВР – 253, 33 МВт/ч.; този размер би бил по-висок, ако КЕВР бе изпълнила задължението си по чл. чл. 31б, ал. 2 от Закона за енергетиката да измени определените премии, при условие че за исковия период е било налице съществено изменение на определената прогнозна пазарна цена за базов товар, спрямо постигнатата и прогнозна такава за оставащия срок от периода, на организиран борсов пазар на електрическа енергия; ако КЕВР не бе бездействала и бе изпълнила задължението си, то за фотоволтаична електрическа централа „Фиштрейд“, при прогнозна пазарна цена за периода от 01.01.2024 г. до 30.06.2024 г., в размер на 183, 70 лв./МВтч. премията, която е следвало да определи КЕВР и която е следвало да получи дружеството – ищец е в размер на 301, 90 лв./МВтч, но не 253, 33 лв./МВтч., определена с Решение Ц-13/30.06.2023 г. Представя доказателства, че дружеството е собственик и експлоатира фотоволтаична електрическа централа „Фиштрейд“, с инсталирана мощност 4 МВт., разположена в м. „Копака“, [населено място], Област Л., редовно въведена в експлоатация. Исковите претенции са обвързани със становище за

„незаконосъобразно фактическо бездействие на КЕВР да инициира административно производство по издаване на административен акт, с който да измени премията, дължима на „Фиштрейд“ ЕООД за исковия период 01.01.2024 г.-30.06.2024 г., в резултат на което са „претърпени имуществени вреди“ (пропуснати ползи).

С т. III от исковата молба е предявявен евентуален иск, на основание чл. 2в, ал. 1, т. 1, вр. чл. 1, ал. 1 ЗОДОВ, с твърдения за нарушаване: чл. 4, § 3 от Директива (ЕС) 2018/2002 на ЕП и на Съвета, от 11.12.2011 г. – КЕВР „не осигурила корекция на премиите, в отговор на изменените пазарни условия“. Това искане се поддържа и с молбата за изменение размера на иска, направено във връзка със заключението на съдебно-икономическата експертиза, с молба (л. 471 от делото) и в съдебно заседание. С протоколно определение от 20.04.2026 г. и на основание чл. 214, ал. 1, изр. трето ГПК Съдът допусна изменение, с оглед на което исковите претенции за пропуснати ползи следва окончателно да се считат предявени, както следва:

А/ 1. 7 922, 37 евро (без ДДС) за периода м. 01.2024 г., заедно със законната лихва – 640, 23 евро от 01.07.2024 г., до датата на исковата молба – 31.01.2025 г.;

2. 10 505, 24 евро (без ДДС) за периода м. 02.2024 г., заедно със законната лихва – 848, 96 евро от 01.07.2024 г., до датата на исковата молба – 31.01.2025 г.;

3. 15 220, 25 евро (без ДДС) за периода м. 03.2024 г., заедно със законна лихва-1 230 евро от 01.07.2024 г. до датата на исковата молба – 31.01.2025 г.;

4. 17 048, 91 евро (без ДДС) за периода м. 04.2024 г., заедно със законна лихва- 1 377, 78 евро от 01.06.2024 г. до датата на исковата молба – 31.01.2025 г.;

5. 16 872, 05 евро (без ДДС) за периода м. 05.2024 г., заедно със законна лихва 1 363, 48 евро от 01.07.2024 г. до датата на исковата молба - 31.01.2025 г.;

6. 18 994, 32 евро (без ДДС) за периода м. 01.06.2024 г., заедно със законна лихва – 1 534, 99 евро от 01.07.2024 г. до датата на исковата молба – 31.01.2025 г.;

7. законната лихва за забава върху главниците, за периода от датата на подаване на исковата молба (05.12.2024 г.) до датата на окончателно изплащане на дължимите суми.

Изготвените експертни заключения (основно и допълнително) са приети, с оспорване от страна на ответника. От КЕВР са представени писмени доказателства, включително такива, изискани от дружеството – ищец.

В съдебното производство ищецът е представляван (заедно и поотделно) от адвокати Ц. и П., които: поддържат исковата молба, включително досежно изменението на размера; представят писмени доказателства (неоспорени); претендират възстановяване на разноските за настоящото производство (списък на л. 480 от делото); представена е впоследствие и писмена защита.

С писмен отговор (л. 373) ответникът: оспорва исковата молба изцяло; с подробно мотивирано становище по същество, твърди процесуална недопустимост на исковата молба, в частта на предявения в условията на евентуалност иск по чл. 2в ЗОДОВ и с довод, че за ищеца не съществува „правна възможност да се позовава на вертикалния директен ефект по отношение на чл. 4, параграф 3 и чл. 6 параграф 1 и 2 от Директива 2018/2001, тъй като задълженията, произтичащи от тях са транспонирани надлежно в националното законодателство и целите, поставени от Директива 2018/2001 са постигнати“. Упълномощените от ответника двама юрисконсулти, в съдебно заседание и с писмена защита оспорват исковата молба; ангажират допълнително заключение на съдебносчетоводната експертиза; желаят присъждане на юрисконсултско възнаграждение и възстановяване на разноските за депозит за вещото лице, съгласно списък (л. 481).

Тезата на ответника (обобщена) е, че: КЕВР не е бездействала незаконосъобразно, с оглед чл. 31б, ал. 2 от Закона за енергетиката, защото не е била длъжна да действа в условията на обвързана

компетентност, като е разполагала с оперативна самостоятелност; нормата на чл. 31б, ал. 2 ЗЕ е диспозитивна, а не императивна; от друга страна бездействието представлявало „мълчалив отказ, по аргумент от чл. 58, ал. 2 АПК; по делото няма данни, а и ищецът не твърди, че е налице отменен по надлежния ред „мълчалив отказ“ на КЕВР да измени премиите на производителите от ВИ, считано от 01.01.2024 г.; не е налице съществено изменение между определената прогнозна пазарна цена за базов товар за съответния период спрямо постигнатата и прогнозната такава за оставащия срок от регулаторния/ ценови период; предвид заключението на вещото лице (задача № 8) „отклонението от определената от КЕВР прогнозна преференциална цена за базов товар от 01.07.2023 г., спрямо постигнатата цена на пазар „Ден напред“ на Българска независима енергийна борса до м. 11.2023 г. и прогнозната цена за оставащия срок от периода - първо полугодие на 2024 г. е 14,56 %, което не се определя за съществено, доколкото не превишава 15 %, съгласно изискването на параграф 16а от ДР на НРЦЕЕ.“.

Прокурорът при Софийска градска прокуратура дава заключение за неоснователност и недоказаност на исковата молба.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С. – ГРАД, съобразявайки заявените с исковата молба претенции, доводите на страните и доказателствата по делото, приема за установено от фактическа страна следното.

Дружеството – ищец „Фиштрейд“ ЕООД е собственик и експлоатира редовно въведена в експлоатация фотоволтаична електрическа централа „Фиштрейд“, с инсталирана мощност 4 МВт., разположена в м. „Копака“, [населено място], Област Л.. На 02.07.2012 г. сключило с „ЧЕЗ Електро България“ АД Дългосрочен договор за изкупуване на електрическата енергия от ФТЕЦ „Фифтрейд“, при преференциална цена, в размер на 485, 60 лв./МВтч, определена с Решение № Ц-18/20.06.2011 г. на КЕВР. Този договор е прекратен, считано от 01.10.2019 г., с оглед нормата на § 34 ПЗР ЗИД ЗЕ (Дв., брой 41/2019 г., според която: „в срок до 31 август 2019 г. производителите на електрическа енергия от възобновяеми източници с обща инсталирана мощност 1 MW до 4 MW на енергийни обекти сключват с Фонд „Сигурност на електроенергийната система“ договор за компенсиране с премия за произведените от тях количества електрическа енергия до размера на определеното им нетно специфично производство на електрическа енергия, въз основа на което е определена преференциалната им цена. Договорите влизат в сила не по-късно от 1 октомври 2019 г.“.

„Фиштрейд“ ЕООД сключило с Фонд „Сигурност на електроенергийната система“ Договор за компенсиране с премии, № ВЕИ-100/31.10.2018 г., в сила от 01.01.2019 г., със срок на действие до 14.06.2032 г. Налични са шест броя протоколи за отчет на произведената и постъпила в електроразпределителната мрежа активна електрическа енергия, за отчетни периоди от м. 01.2024 г., до м. 06.2024 г. (исковия период), в размер на общо произведена електроенергия - 2 148 136, 2500 kWh. Представени са и шест протокола с „Фонд Сигурност на електроенергийната система“ за гаранция за произход, в общ размер на 2 446, 08 kWh и общо получена сума, в размер на 575 612 лева, за периода м.м. 01-06.2024 г.

„Фиштрейд“ ЕООД сключило на 24.01.2019 г. и договор за изкупуване на електроенергия с „Болкан Лоджик“ ООД, с предмет: изкупуване цялото произведеното от ФВЦ „Фиштрейд“ количество електроенергия, съгласно отчетените от средствата за търговско измерване стойности и продажба на закупената енергия, съгласно чл.100, ал. 6 ЗЕ. С Анекс № 6/28.12.2023 г. срокът на действие на договора е продължен до 24:00 ч. на 30.06.2024 г.; уговорено е, за периода от 00:00 ч. на 01.01.2024 г. до 24:00 ч. на 30.06.2024 г. цената на изкупуваната електроенергия да бъде в размер на $[50\% \cdot 162 + 50\% \cdot (\text{Цвех} - 2)] - 5\% \cdot [50\% \cdot 162 + 50\% \cdot (\text{Цвех} - 2)]$ лв./MWh, отнесена към почасовото производство, измерено в мястото на търговско мерене на обектите на Производителя,

където Ц. е съответната клиринговата цена, определена от оператора на борсовия пазар на платформата „Ден напред“ за всеки отделен интервал на доставка - един час и публикувана на интернет страницата му <http://www.ibex.bq>. „Фиштрейд“ ЕООД издало на „Болкан Лоджик“ ООД шест фактури за произведена електроенергия, в размер на 2 446 008 KWh и обща стойност - 318 578,25 лева, с включен ДДС.

С Решение № Ц-13/30.06.2023 г. КЕВР е определила премии, включително за производителите на електрическа енергия от възобновяеми източници, като разлика между приложимата преференциална цена 485, 60 лв./МВтч и прогнозната пазарна цена за съответната група 250,27 лв./МВтч, изчислена на база определената прогнозна пазарна цена за базов товар, за предстоящия регулаторен период, в размер на 256, 37 лв./МВтч и коефициента за групата - 0, 97619. За определянето на прогнозната пазарна цена (според заключението на експертизата) са използвани търгуваните български фючърси на Европейската енергийна борса – European Energy Exchange, които обаче, поради недостатъчна ликвидност, следвало да се съпоставят с тези за румънския и унгарския пазар на същата платформа, както и с цените на фючърсните сделки на HUDEX12. Сравнение на цените на фючърсите за H2 2023 е дадено в експертното заключение, в таблица. За периода 01.07.2023 г. – 30.06.2024 г., включващ и исковия (м.м. 01-06.2024 г., вкл.) определената от КЕВР премия, приложима за фотоволтаична електрическа централа „Фиштрейд“ е в размер на 235, 33 лева/МВтч. (т. 2.10 от Решение № Ц-13/30.06.2023 г.).

Дружеството – ищец счита, че премията, която КЕВР е следвало да определи, в изпълнение задължението си по чл. 31б, ал. 2 ЗЕ е 301, 90 лева /МВтч. (без ДДС), но не 235, 33 лева МВт/ч., според т. 2.10 от Решение № Ц-13/30.06.2023 г. Именно на това становище-разликата между определената с Решение № Ц-13/30.06.2023 г. премия 235, 33 лева МВт/ч. и претендираната премия от 301, 90 лева /МВтч. (без ДДС) се основават исковите претенции за пропуснати ползи.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С. – ГРАД формира следните правни изводи по същество.

Предявените обективно, кумулативно съединени искове са процесуално допустими за разглеждане.

Исковите за обезщетяване на вреди, причинени на граждани или юридически лица от незаконосъобразни актове на административни органи се разглеждат по реда на Глава единадесета АПК (чл. 203 и сл.), а за неуредените въпроси за имуществената отговорност се прилагат разпоредбите на Закона за отговорността на държавата и общините за вреди. Чл. 1 ЗОДОВ постановява, че Държавата и общините отговарят за вредите, причинени на граждани и юридически лица от незаконосъобразни актове на техни органи, при или по повод изпълнение на административна дейност, като исковите се разглеждат по реда на Административнопроцесуалния кодекс. За да съществува право на иск за обезщетение по този ред, респ. - за да бъде доказана основателността на такъв иск задължително е необходимо наличието на следните предпоставки, които да са в кумулативна връзка: причинена вреда – (за процесния случай – имуществена); пряка и непосредствена причинна връзка между незаконосъобразно (за случая) бездействие на административен орган и настъпилата вреда. Когато искът се основава на твърдение за незаконосъобразно бездействие това следва да бъде установено (чл. 204, ал. 4 АПК) от съда, пред който е предявен искът.

Не се оспорват от страните описаните по – горе факти и обстоятелства, и Съдът приема за несъмнено, че: дружеството – ищец е експлоатирано фотоволтаична електрическа централа „Фиштрейд“, с инсталирана мощност 4 МВт; сключило е договор за изкупуване на електроенергия, с „Болкан Лоджик“ ООД и договор с Фонд „Сигурност на електроенергийната система“ за компенсиране с премии; с Решение № Ц-13/30.06.2023 г. КЕВР е определила премии, включително за производителите на електрическа енергия от възобновяеми източници, като

разлика между приложимата преференциална цена 485, 60 лв./МВтч и прогнозната пазарна цена за съответната група - 235, 33 лв./МВтч, изчислена на база определената прогнозна пазарна цена за базов товар, за предстоящия регулаторен период, в размер на 495, 30 лв./МВтч и коефициент за групата - 0, 97619; произведеното от ФЕЦ „Фиштрейд“ количество електрическа енергия за процесния исков период е в рамките на нетното специфично производство, за което се дължи премия от ФСЕС; определените с решението премии са били заплатени на ищеца; през периода на исковата молба (м.м. 01-06.2024 г.) КЕВР не е упражнила правомощието си по чл. 31б, ал. 2 ЗЕ да издаде решение, с което да измени определените с Решение № Ц-13/30.06.2023 г. премии; това е направено с Решение № Ц-15/30.06.2024 г.

Спорът е относно това: претърпяло ли е дружеството – ищец имуществени вреди (пропуснати ползи) и какъв е размерът им; съществува ли пряка и непосредствена причинна връзка между евентуално понесените имуществени вреди и бездействие на КЕВР, което да бъде квалифицирано като незаконосъобразно.

Според вещото лице: „постигнатата пазарна цена за базов товар на организиран борсов пазар на електрическа енергия, за период от 01.07.2023 г., до 31.12.2023 г. е в размер на 192, 71 лева; прогнозната пазарна цена за базов товар на организиран борсов пазар на електрическа енергия за период от 01.01.2024, до 30.06.2024 г. е изчислена както следва: Q1 2024 (FKBQ Jan 2024), в размер на 97, 69 евро/MWh = 191, 06 лева/ MWh (при курс на БНБ €1=1,95583 лева); Q2 2024 (FKBQ Apr 2024), в размер на 84, 64 евро/MWh = 165,54 лева/ MWh; H1 2024 в размер на 91, 16 евро/MWh = 178,30 лева/ MWh; прогнозната пазарна цена за базов товар на организиран борсов пазар на електрическа енергия, за период от 01.01.2024 до 30.06.2024 г. (H1 2024) е в размер на 91, 16 евро/MWh = 178, 30 лева/ MWh; прогнозна годишна пазарна цена за базов товар, за периода от 01.07.2023 до 30.06.2024 г. е изчислена при два варианта: (без приложена редукция от 5%) - 185, 51 лева/MWh $256,37 > 185,51$ или 27,64 % и представлява значително отклонение от границата 15 %. ($27,64 \% > 15 \%$); с приложена редукция от 5% - $176, 29 \text{ лева/MWh} (185,51 * 4,97 \%)$ $256,37 > 176,29$ или 31,24 % и представлява значително отклонение от границата 15 % ($31,24 \% > 15 \%$); разликата между първоначално изплатените премии (с размер на премията 235, 33 лева за MWh) от ФСЕС и преизчислената, в размер на 304, 51 лева (към м. декември 2023 г.) за общото количество произведена електроенергия, в размер на 2 445, 978 MWh разликата е в размер на 169 212, 76 лева (86 517, 11 евро); общият размер на мораторните лихви, върху общия размер на главница от 86 517, 11 евро за периода на исковата претенция е съответно 15 791, 06 лева (8 074 евро).

По въпроси от КЕВРР е изготвено допълнително експертно заключение, за преизчисляване размера на главниците, както и на мораторните лихви, като вземе предвид единствено сумите за периода след 01.05.2024 г., предвид възражението, че срокът, от който Комисията е следвало да се произнесе е започнал да тече най-рано от 01.05.2024 г. Това заключение е без значение за случая понеже Съдът не споделя тезата на ответника, че задължението му по чл. 31б, ал. 2 ЗЕ е възникнало на 01.05.2024 г., мотиви за което ще изложи по – долу.

Във връзка с направените от вещото лице изчисления - без прилагане на редукция от 5% и с такава редукция следва да бъде пояснено следното. В самото Решение № Ц-13/30.06.2023 г. КЕВР е предвидила такава редукция. Заключениета на вещото лице опровергаха съмненията на ответника в тази връзка, че при определяне размерите на обезщетението за имуществени вреди ищецът не е съобразил този факт. Напротив – и според вещото лице дружеството – ищец е съобразило направената с решението редукция. Съдът кредитира основното заключение на съдебната икономическа експертиза.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С. – ГРАД, предвид очертания по – горе фактически състав

на отговорността по чл. 1 ЗОДОВ, както и с оглед приетите по делото писмени доказателства и заключенията на експертизата, намира исковата молба за основателна и доказана.

В тежест на ищеца, в условията на пълно и главно доказване е да установи фактите и обстоятелствата, на които основава претенциите си. Ищецът, посредством представените писмени доказателства и експертните заключения установи и докажа всички елементите от фактическия състав на отговорността, по смисъла на чл. 1 ЗОДОВ, вкл. причинена имуществени вреди (пропуснати ползи от продажби на електрическа енергия), респ. – размерите на вредите.

Разпоредбата на чл. 31, ал. 1 от Закона за енергията от възобновяеми източници задължава обществения доставчик (съответното енергийно предприятие) и крайните снабдители (по см. чл. 28а, б. „а“ ДР на Закона за енергетиката) да изкупуват по сключените договори (см. ал. 2, т. 1) електрическата енергия от възобновяеми източници, произведена от обекти с обща инсталирана мощност, по-малка от 500 kW, по определената от КЕВР преференциална цена, действаща към датата на въвеждане в експлоатация. Това задължение на обществения доставчик е в съответствие с предмета и приложното поле (чл. 1) от Директива 2009/28/ЕО на Европейския парламент и на Съвета, от 23.04.2009 г. „за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници и за изменение и впоследствие за отмяна на директиви 2001/77/ЕО и 2003/30/ЕО“. Разпоредбата на чл. 31б, ал. 2 ЗЕ от своя страна („Комисията изменя определените премии, **но не по-често от веднъж на 6 месеца, при условие че е налице съществено изменение между определената прогнозна пазарна цена за базов товар за този период, спрямо постигнатата и прогнозната такава за оставащия срок от периода** на организиран борсов пазар на електрическа енергия“) определено е императивна и не предоставя на КЕВР оперативна самостоятелност, а само условие (да е „налице **съществено изменение** между определената прогнозна пазарна цена за базов товар за този период спрямо постигнатата и прогнозната такава за оставащия срок от периода на организиран борсов пазар на електрическа енергия“). Нормата на ал. 2, чл. 31б ЗЕ е в сила от 13.10.2023 г. В тази връзка е неоснователно възражението на ответника, че използваният израз „не по-често от веднъж на шест месеца“ е ограничавал КЕВР да действа преди изтичането на шест месеца, т.е. – преди 01.05.2024 г. Разпоредбата има действие напред във времето, т.е. – считано от 14.10.2023 г. КЕВР е разполагала с правна възможност, при наличие на условието „съществено изменение между определената прогнозна пазарна цена за базов товар за този период спрямо постигнатата и прогнозната такава за оставащия срок от периода на организиран борсов пазар на електрическа енергия“ да постанови ново, актуализирано решение, след Решение № Ц-13/30.06.2023 г., но не го е сторила. Вещното лице изрично заяви в съдебното заседание на 16.02.2026 г., че: „спад на цените започва да се наблюдава колебливо още в края на м. 11.2023 г., но осезаемо намаление, вече с тенденция се забелязва през първата половина на м. 12.2023 г.; към десети декември, 2023 г. цената осезаемо е под психологическата граница от 100 евро“. Следователно, още към м. 01.2024 г. КЕВР е дължала да измени (актуализира) премиите, но е бездействала, вкл. през исковия период – м.м. 01–06.2024 г. Касае се за бездействие на административния орган по задължение, произтичащо пряко от нормативен акт. Несъстоятелна е тезата на ответника, че ищецът е разполагал с

възможност, но не е оспорил това бездействие. Нормата на чл. 256, ал. 1 АПК предоставя възможност на засегнат от бездействието правен субект да го оспори безсрочно, но неоспорването не представлява процесуална пречка за предявяване на иск, основаващ се на вреди от незаконосъобразно бездействие на административен орган. Именно поради това съществува разпоредбата на чл. 204, ал. 4 АПК.

Погрешно, но удобно за защитната им теза юрисконсултите на ответника се позовават за случая на дефиницията за „съществено изменение“, дадена с § 1, т. 16а от Наредба № 1 от 14.03.2017 г. за регулиране на цените на електрическата енергия, според която дефиниция: „**съществено изменение между определената прогнозна пазарна цена за базов товар за съответен период спрямо постигнатата и прогнозната такава за оставащия срок от периода на организиран борсов пазар**“ е налице, ако това изменение е в размер над 15 на сто“. Релевантно за процесния случай, според настоящия съдебен състав е легалното определение на § 1, т. 28 ДР на Закона за енергията от възобновяеми източници („**съществено изменение на ценообразуващ елемент**“ е такова изменение, при което се констатира **разлика с повече от 10 на сто** между стойността на ценообразуващия елемент към датата на анализа и стойността му към датата на решението, с което са определени цените по чл. 32“). Тази дефиниция, освен че е дадена с по-висш по степен, нормативен акт е обвързана изрично с разпоредбите на чл. 32 ЗЕВИ, които са пряко относими за случая и регламентират определяне от КЕВР на преференциални цени за изкупуване на електрическата енергия, произведена от възобновяеми източници. Според заключението на вещото лице, както и според отговорите му на поставените от ответника въпроси, и при двата варианта на изчисления, на прогнозна годишна пазарна цена за базов товар, за периода от 01.07.2023 до 30.06.2024 г. отклонението („**разлика между стойността на ценообразуващия елемент към датата на анализа и стойността му към датата на решението, с което са определени цените по чл. 32**“) е с повече от 10 %.

Пропускането на ползи, каквото твърди ищецът предполага, при обективно наличие на всички фактически предпоставки за това, той да е бил лишен от сигурна финансова облага, поради незаконосъобразното бездействие на КЕВР. Възприето е в съдебната практика становището, че: „непосредствени вреди са тези, които по време и място следват противоправния резултат, а преки са тези, обосноваващи причинната връзка между противоправността на поведението на деликвента и вредите; преки са само тези вреди, които са типична, нормално настъпваща и необходима последица от вредоносния резултат - т. е., които са адекватно следствие от увреждането; непосредствени вреди са тези, които са настъпили по време и място, следващо противоправния резултат“. В мотивите на ТР № 1/15.03.2017 г. на ВАС, по тълк. дело № 2/2016 г. е изяснено съдържанието на употребеното в чл. 4, ал. 1 ЗОДОВ понятие „пряка и непосредствена последица от увреждането“. Тъй като пропуснатата полза представлява реална, а не хипотетична вреда, твърдението за причиняването ѝ задължително следва да бъде доказано, но не може да се основава на логическо допускане (предположение). Ищецът „Фиштрейд“ ЕООД успешно се справи с това доказване. Бездействието на КЕВР, считано от 01.01.2024 г. да определи нови, актуални размери на премии (чл. 31б, ал. 2 ЗЕ) е в пряка/непосредствена причинно-следствена връзка между невъзможността дружеството да получи за периода 01.01.2024 г.

- 30.06.2024 г. премия от ФСЕС в по-висок размер, спрямо изплатената премия, въз основа на Решение № Ц-13/30.06.2023 г. Бездействието е продължило, вкл. до 30.06.2024 г., когато е издадено цитираното по – горе Решение № Ц-15/30.06.2024 г.

Вещото лице е изчислило разликата между изплатените от ФСЕС премии (235,33 лева за **MWh** за MW/h) и преизчисления размер на премия - 304, 51 лева, към м. декември, 2023 г. За общото количество произведена електроенергия - 2 445, 978 MW/h, за което има издадени гаранции за произход разликата е общо 169 212,76 лева (86 517 евро) от които: по Протокол със заявление за изплащане на премия, № ВЕИ-100/2024/1-05.02.2024 г. за м. 01.2024 г. разлика 15 494,80 лева; по Протокол със заявление за изплащане на премия, № ВЕИ-100/2024/2-06.03.2024 г. за м. 02.2024 г. разлика 20 546,46 лева; по Протокол със заявление за изплащане на премия, № ВЕИ-100/2024/3-03.04.2024 г. за м. 03.2024 г. разлика - 29 678,22 лева; по Протокол със заявление за изплащане на премия, № ВЕИ-100/2024/4-09.05.2024 г. за м. 04.2024 г. разлика - 33 344,76 лева; по Протокол със заявление за изплащане на премия, № ВЕИ-100/2024/5-04.06.2024 г. за м. 05.2024 г. разлика - 32 998, 86 лева; по Протокол със заявление за изплащане на премия, № ВЕИ-100/2024/6-04.07.2024 г. за м. 06.2024 г. разлика - 37 149,66 лева.

В обобщение: „Фиштрейд“ ЕООД, съобразно и заключението на счетоводната експертиза е пропуснало да реализира през периода 01.01.2024 г. - 30.06.2024 г. приходи, на обща стойност 169 212,76 лева (86 517 евро), които представляват общия размер на обезщетението за имуществени вреди (пропуснати ползи). Претенцията на дружеството – ищец за начисляване върху обезщетението за имуществени вреди на законни лихви, така както бе уточнена с молбата за изменение размера на иска, също е основателна, с уточнението, че законните (мораторни) лихви се дължат, считано от 30.06.2024 г., в съответствие с т. 4, предл. последно от ТР № 3/22.04.2004 г. на ВКС, по тълк. дело № 3/2004 г., а не от 01.07.2024 г., както претендира ищецът. Датата 30.06.2024 г. е моментът на преустановяване незаконосъобразното бездействие на ответника и датата, на която е постановено Решение № Ц-15/30.06.2024 г. за изменение размера на премията. Съдът не кредитира експертното заключение по въпрос № 6, касаещо изчисления на законни лихви за периодите от 01.03.2024 г., до 01.08.2024 г.

С изменението на исковата молба „Фиштрейд“ ЕООД дефинира период на претенцията за лихви, от 01.07.2024 г., до датата на предявяване исковата молба (31.01.2025 г.). Този период се включва в (съвпада с) периода на законните лихви – от 30.06.2024 г., до окончателното изплащане на присъденото обезщетение за имуществени вреди и представлява т. нар. „мораторни лихви“. Мораторната лихва всъщност е законна лихва и обезпечава кредитора, при забава от страна на длъжника да изпълни свое изискуемо парично задължение. Разликата е в това, че мораторните лихви в случая са конкретно определени (изчислени служебно от Съда с настоящото решение) и доколкото са част от цената на иска (арг. чл. 69, ал. 1, т. 1, вр. чл. 68 ГПК) Съдът дължи да ги присъди. Мораторните лихви следва да бъдат изчислени за периода от 30.06.2024 г., до датата на исковата молба – 31.01.2025 г. Така, върху главницата от общо 169 212,76 лева (86 517 евро) мораторните лихви са в размер на 7 024, 85 евро. Върху главницата от 86 517 евро ответникът дължи заплащане и на законните лихви от датата на исковата молба (31.01.2025 г.) до окончателното изплащане на присъденото обезщетение.

С оглед основателността на главния иск, предявеният в условията на евентуалност иск за присъждане на обезщетението, на основание чл. 2в, ал. 1 т. 1 ЗОДОВ не следва да бъде разглеждан по същество.

На основание чл. 10, ал. 3 ЗОДОВ ответникът дължи да възстанови на дружеството – ищец и разносните за съдебното производство (списък на л. 480), представляващи: държавна такса за образуване на делото – 12, 78 евро; депозити за вещо лице - общо 651, 18 евро. Претенция за присъждане на адвокатско възнаграждение не е заявена от страна на ищеца.

Водим от гореизложените мотиви и на основание чл. 172, ал. 1, ал. 2, вр. чл. чл. 203 – 205 АПК, чл. 10, ал. 3 ЗОДОВ, Административен съд София - град, 14^{-ти} състав,

Р Е Ш И:

ОСЪЖДА КОМИСИЯТА ЗА ЕНЕРГИЙНО И ВОДНО РЕГУЛИРАНЕ да заплати на „ФИШТРЕЙД“ ЕООД, ЕИК:[ЕИК] обезщетение за имуществени вреди (пропуснати ползи), в общ размер на 86 517 евро евро (осемдесет и шест хиляди, петстотин и седемнадесет евро), причинени от незаконосъобразно бездействие на същата Комисия, през периода от 01.01.2024 г. до 30.06.2024 г. по задължение, произтичащо пряко от разпоредбата на чл. 31б, ал. 2 от Закона за енергетиката, както и: мораторни лихви върху главницата, в размер на 7 024, 85 евро (седем хиляди, двадесет и четири евро, и 85 цента) за периода от преустановяване незаконосъобразното бездействие (30.06.2024 г.), до датата на исковата молба – 31.01.2025 г.; законните лихви върху главницата, от 01.02.2025 г., до окончателното изплащане на обезщетението.

ОСЪЖДА КОМИСИЯТА ЗА ЕНЕРГИЙНО И ВОДНО РЕГУЛИРАНЕ да възстанови на „ФИШТРЕЙД“ ЕООД, ЕИК:[ЕИК] разносните за водене на делото, в общ размер на 663, 96 евро (шестстотин и шестдесет и три евро, и 96 цента).

Решението подлежи на обжалване с касационна жалба пред Върховния административен съд, в 14 - дневен срок от съобщаването.

СЪДИЯ: